

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsának ajánlása a jogellenes olvasói hozzászólásokkal szemben alkalmazandó szabályzatok megfelelőségéről és a hatékony megoldásokról

A sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (a továbbiakban: Smtv.) 20/A. § (1) bekezdése értelmében amennyiben az internetes sajtótermék kiadója (a továbbiakban: Kiadó) az általa szerkesztett internetes felületen vagy más által üzemeltetett online platformon biztosítja a sajtótermék tartalmi tekintetében az olvasói hozzászólások lehetőségét, úgy köteles a jogellenes tartalmú hozzászólásokkal szembeni fellépés érdekében azok közzétételét követően alkalmazandó eljárásról nyilvános szabályzatot (a továbbiakban: Szabályzat vagy Szabályzatok) alkotni és ennek megfelelő hatékony megoldást alkalmazni.

Az Smtv. 20/A. §-át beiktató, az internetes agresszió visszaszorításáról szóló 2024. évi LXXVIII. törvény indokolása szerint a közelmúltban – jellemzően az interneten – megszorodtak az olyan félelemkeltő, gyűlölködő megnyilvánulások, olvasói hozzászólások (kommentek), amelyek sértik az érintett személyek emberi méltóságát, egyúttal nélkülözik az egymás iránti kölcsönös tiszteletet, és rombolják a közügyek megvitatásának kultúráját. E negatív tendencia egyik oka a modern digitális világ arctalansága, amely teret enged a gyűlöletkeltő hozzászólásoknak. A közbeszéd állapotának formálása közös felelősség, ezért különösen a közösségi és online platformok, médiafelületek tekintetében szükséges ösztönözni a jogellenes és káros tartalmak elleni hatékony fellépést. Az emberi méltóság sérthetlenségét és a közösség megfélemlítéstől mentes kommunikációhoz való jogát szem előtt tartva az uszító, gyűlölködő kifejezések terjedésével, demoralizáló hatásukkal szemben a jog eszközeivel is szükséges fellépni függetlenül attól, hogy e kifejezések személyekre vagy személyek meghatározott csoportjára irányulnak.

A Médiatanács a Szabályzatok megfelelősége és a hatékony megoldások tekintetében a jelen ajánlást teszi közzé. Az ajánlás kizárólag az Smtv. 20/A. §-ára vonatkozik, így a hozzászólásokkal kapcsolatos, speciális, konkrét jogi (például adatvédelmi, személyiségi jogi, szerzői jogi) kérdésekre nem tér ki. Az ajánlásnak való megfelelés nem mentesíti a Kiadót az egyéb jogi kötelezettségek betartása alól. Az ajánlás hatálya kiterjed a Kiadó által üzemeltetett weboldalon és az általa más szolgáltatásban (például közösségi média, videomegosztó portál) kezelt profilján, fiókján keresztül közzétett jogellenes hozzászólásokra is.

I. A szabályzatok megfelelősége, formai elvárások

1. A Kiadó a hozzászólások megjelenítésére, illetve bevitelére szolgáló felületen könnyen felismerhető módon felhívja a felhasználók figyelmét a Szabályzatra, és azt könnyen elérhető, felhasználóbarát módon hozzáférhetővé teszi.
2. A Szabályzatban egyértelműen azonosítható módon meg kell nevezni az azt alkalmazó Kiadót, és meg kell adni az elérhetőségét (legalább egy e-mail címet, amit a Kiadó folyamatosan figyelemmel kísér).
3. A Szabályzatban hivatkozni kell az Smtv. 20/A. §-ára.
4. A Szabályzatot mindazon nyelven el kell készíteni, amely nyelven azt a tartalmat, amelyre a hozzászólások vonatkoznak, közzétették.
5. A Szabályzat módosítása esetén a módosítást követő, egységes szöveget kell elérhetővé tenni, annak megjelölésével, hogy a módosítás mikortól alkalmazandó.
6. A Szabályzatot közérthető nyelvezettel, lényegre törően kell megfogalmazni.

7. Amennyiben a Kiadó egy közösségi médiafelületen (vagy más külső szolgáltatáson) teszi lehetővé a hozzászólások közzétételét, a Szabályzatnak a profil legelső (rögzített) bejegyzései, posztjai között is helyet kell kapnia, vagy a Szabályzatot tartalmazó külső linket ott közvetlenül elérhetővé kell tenni.

8. A Kiadónak a Szabályzat gyakorlati érvényesülését folyamatosan biztosítani kell.

II. Hatékony megoldások

1. A jogellenes hozzászólásokkal szembeni fellépés akkor hatékony, ha azokat a Kiadó indokolatlan késedelem nélkül kiszűri, és azután azokat haladéktalanul eltávolítja (hozzáférhetetlenné és megoszthatatlanná teszi).

2. Mivel az Smtv. 20/A. §-a címzettje a Kiadó, a Kiadó felel az általa közzétett tartalmakhoz érkező, jogellenes hozzászólások hatékony kiszűréséért és az ezekkel szembeni hatékony fellépésért akkor is, ha a hozzászólások más által üzemeltetett platformon jelennek meg. A hozzászólás jogellenességét a döntéskor a Kiadónak kell megítélni a hatályos magyar és európai uniós jogi szabályozás és az ahhoz kapcsolódó joggyakorlat alapján.

3. A Kiadó választhatja azt, hogy Szabályzatában rögzíti a leggyakoribb lehetséges jogsértéstípusokat (például hírnév- és becsületvédelem, emberi méltóság védelme, képmás, magánélet és személyes adatok védelme, gyűlöletbeszéd), és az ezek közzétételére vonatkozó tilalmat, de az is elegendő, ha az alkalmazandó jogi szabályozásra utal, illetve, ha csak általánosságban utal a jogellenes tartalmak tilalmára. Ezekben túlmenően megengedett – bár a szabályozás alapján nem kötelező –, hogy a Kiadó más, nem jogellenes, de egyéni (alapvető vagy személyiségi) jogokra vagy alkotmányos értékekre, illetve a civilizált közbeszédre sérelmes vagy veszélyes tartalmakra vonatkozóan is tilalmakat vezessen be.

4. Jelen ajánlás technológiasemleges: a Kiadók minden olyan jogszerű megoldást alkalmazhatnak, amellyel eleget tesznek az Smtv. 20/A. §-ában foglalt kötelezettségüknek. A Szabályzatban rögzíteni kell a hozzászólások tartalmi ellenőrzésének módját (például szoftveres és/vagy humán moderátoros). Célszerű olyan ellenőrzési és intézkedési mechanizmust kialakítani, amelynek segítségével a Kiadó ellenőrizhető módon be tudja mutatni, hogy miként lép fel hatékonyan a jogellenes hozzászólásokkal szemben. A Kiadó tehát maga választja meg a jogellenes hozzászólásokkal szembeni fellépés során alkalmazott technológiát, azzal, hogy a technológiát a Kiadó által közzétett tartalomhoz és a hozzászólások paramétereikhez (formájához, mennyiségéhez stb.) adekvát módon kell megválasztani, illetve szükség szerint módosítani, annak érdekében, hogy a jogellenes hozzászólások észszerű időn, de legfeljebb 24 órán belüli tényleges kiszűrése és mielőbbi eltávolítása biztosított legyen.

5. A hatékonyság érdekében a hozzászólások tartalmát olyan gyakorisággal kell ellenőrizni, hogy a jogellenes hozzászólások hatásának az érdemi csökkentése érdekében – figyelemmel a hozzászólásnak teret adó felület forgalmára is – a kellő időben intézkedni lehessen. A súlyosan jogellenes (például széleskörű pánikkeltésre irányuló, kirívóan gyűlölködő, agresszióra felhívó, emberi méltóságot sértő) hozzászólás esetén haladéktalanul intézkedni kell a hozzászólás eltávolítása iránt.

6. Ha technológiailag lehetséges, célszerű a hozzászólás jogát csak a Kiadó által regisztrált felhasználóknak megadni, illetve célszerű a hozzászólás lehetőségét a Szabályzat kifejezett elfogadásához kötni.

7. Azon felhasználók hozzászólási jogát, akik ismételtén tesznek közzé jogellenes hozzászólásokat, a Kiadó – kellő mérlegelést követően, fokozatosan eljárva – akár időlegesen, akár véglegesen is megvonhatja, amennyiben ez technikailag megoldható. Ha a Kiadó nem

emberi moderátort vesz igénybe, akkor javasolt biztosítani az ember által végzett felülvizsgálat lehetőségét.

8. Célszerű a jogellenes hozzászólás íróját sújtó kiadói döntéssel szemben biztosítani a panasz benyújtásának és kiadói kivizsgálásának a lehetőségét, rövid eljárási határidőkkel. A Kiadó nem zárhatja ki, hogy az általa következményekkel sújtott hozzászóló, amennyiben a szankcionálás álláspontja szerint megalapozatlan volt, a kiadói panaszkezelés lehetőségén kívül bírósági úton keressen jogorvoslatot. A Kiadónak tájékoztatnia kell a felhasználót arról, hogy panaszával bírósághoz fordulhat.

9. A Szabályzat és annak alkalmazása nem lehet diszkriminatív, az azonos felhasználói magatartásokat egységesen kell kezelni.

10. A Szabályzatban a Kiadó rögzítheti a hozzászólás megtétele módjának szabályait, a magatartási elvárásokat. Ha technológiailag lehetséges, az önkéntes jogkövetés érdekében időbeli korlátozás nélkül (de értelemszerűen legfeljebb a hozzászólás eltávolításáig) biztosítható a hozzászólás szerző általi megváltoztatásának és törlésének a lehetősége. Amennyiben a hozzászólásokat egy adott idő eltelte után automatikusan törlik, vagy hozzáférhetetlenné teszik, a Kiadónak erre fel kell hívnia a figyelmet.

11. A hatékonyság érdekében a Kiadó lehetővé teheti, hogy a jogellenes hozzászólásokra közvetlenül is felhívhassák a Kiadó figyelmét, mely esetben a Kiadó e bejelentések megtételéhez e-mail címet, vagy más bejelentési mechanizmust bocsát a felhasználók rendelkezésére, amit folyamatosan figyelemmel kísér, és a bejelentéseket észszerű határidőn belül megvizsgálja. A bejelentési felülethez való hozzáférést felhasználóbarát és könnyen megtalálható módon kell a felhasználók számára biztosítani. Ajánlott, hogy a Kiadó szabályzatában a bejelentési mechanizmusról is rendelkezzen.

12. Megfontolandó bizonyos, különösen érzékeny témákra vonatkozó médiatartalmak esetében (például halálesetek, balesetek, terrortámadások, természeti katasztrófák, öngyilkosságok) egyedi jelleggel kizárni a hozzászólás lehetőségét.

Budapest, 2025. február 27.